

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Nr. 8 (607)
august 2015

Oastea Moldovei

PUBlicație EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oastemoldovei@army.md

3 septembrie - Ziua
ARMATEI NAȚIONALE

Ministrul Apărării Anatol Șalaru a efectuat o vizită oficială în România, la invitația omologului său român, Mircea Dușa.

Miniștrii au discutat despre situația în ce privește securitatea regională, cooperarea bilaterală în domeniul apărării, dar și cooperarea în cadrul inițiativelor regionale și organizațiilor internaționale, cu accent pe dimensiunile NATO și UE.

Cuprins

Mesajul ministrului Apărării Anatol Șalaru cu prilejul aniversării a 24-a de la crearea Armatei Naționale	3
Înălțimile „sufletului de parașutist”	4
Standarde occidentale la poligonul Bulboaca	6
Secretul militariei de succes	8
Un militar cu sacrificiul națiunii	10
24 de ani ai Armatei Naționale marcați în PMAN	14
Cînd rachetiștii înfruntă irealizabilul	17
Un pacificator moldovean pe străzile „întunericului”	20
Două decenii de performanțe lingvistice	22

Centrul mass-media militară

Șef Centrul mass-media militară –
redactor-șef locotenent-colonel Ion VULPE, tel. 022-252-252

Locțiitor-șef Centrul mass-media militară

maior Sergiu LECA, tel. 022-252-047

Echipa redacțională:

căpitan Inga RADVAN
locotenent major Natalia ANDRONACHI
locotenent Dmitrii VOSIMERIC
plutonier adjutant Vitali IOVU
Angela MUNTEANU
Kateryna RUSSU
Larisa ȚÎBULEAC
oasteamoldovei@army.md

tel. 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:

sergent Laurențiu-Vlad GROSSU
Ariadna URSACHI
Tatiana COCERVA
ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md

tel. 022-252-019

Materialele publicate
de „OASTEA MOLDOVEI” reflectă
opinia autorilor care s-ar putea să
nu exprime poziția redacției. Reluările
din „OASTEA MOLDOVEI” trebuie
să conțină trimiterele la sursă.

„Oastea Moldovei (Revistă)”-
ISSN 1857-3703

Centrul mass-media militară or. Chișinău, șoseaua Hîncești, 84

Secția rețele socializare:

Liuba VICOL
tel. 022-252-021

Tipar “ELAN POLIGRAF” SRL,

Adresa: mun. Chișinău, str. Mesager, 7
tel. (373 22) 74-58-00, tel./fax. (373 22) 74-65-00,
e-mail: info@elan.md, www.elan.md

Mesajul ministrului Apărării Anatol Șalaru cu prilejul aniversării a 24-a de la crearea Armatei Naționale

Domnilor generali, ofițeri, sub-ofițeri, sergenți, soldați și angajați civili, ofițeri în rezervă sau în retragere, stimați veterani de război,

Cu prilejul zilei Armatei Naționale aduc cele mai sincere gânduri și urări de bine dumneavoastră, celor care ați purtat, purtați și veți purta nobilele însemne militare, slujind neamul sub flamura tricolorului. A fi militar nu înseamnă numai exercițiu și disciplină. A fi militar înseamnă curaj, patriotism și devotament, valori de care Republica Moldova are nevoie și prin care dumneavoastră sunteți un model pentru întreaga societate.

Situația geopolitică internațională ne obligă să fim uniți, puternici și să dăm dovadă de profesionalism, doar așa putem să le arătăm și altora că o armată mică poate fi o armată puternică.

3 septembrie ne amintește despre datoria față de acei oameni care și-au dedicat viața carierei militare și

care au îndeplinit exemplar toate misiunile, atât în țară, cât și departe de hotarele ei.

Îmi exprim recunoștința pentru fiecare dintre dumneavoastră, de la generația de militari care a avut un aport fundamental la evenimentele din anii '90 până la noua generație, care își asumă responsabilitatea de a promova pacea și libertatea.

Sunt sigur că împreună vom reuși să realizăm reformele necesare, astfel încât Armata Națională a Republicii Moldova să atingă nivelul armatelor occidentale.

Nu în ultimul rând îmi îndrept atenția către familiile militarilor cărora li se datorează o bună parte din succes. Le mulțumesc sincer pentru răbdarea de care dau dovadă și pentru susținerea pe care le-o oferă militarilor noștri.

La mulți ani, Armată Națională!

La mulți ani, militari ai Patriei!

”

Tot pentru prima dată, de școala parașutiștilor militari sînt instruiți cîțiva piloți, în al căror program de pregătire de specialitate este obligatorie executarea a cel puțin două parașutări pe an.

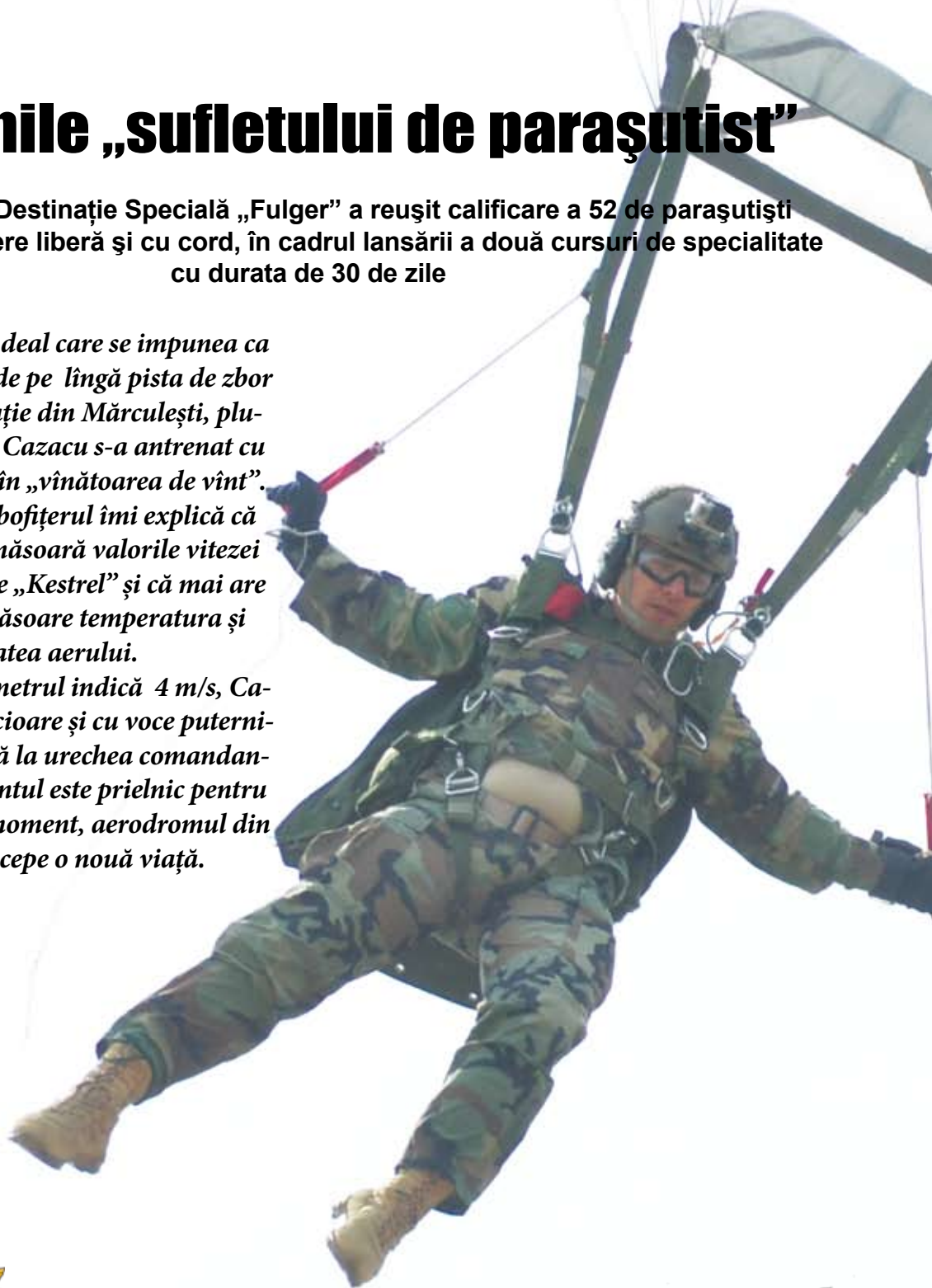
Înălțimile „sufletului de parașutist”

Batalionul cu Destinație Specială „Fulger” a reușit calificare a 52 de parașutiști în salturi cu cădere liberă și cu cord, în cadrul lansării a două cursuri de specialitate cu durata de 30 de zile

Pe muchia unui deal care se impunea ca fiind cel mai mare de pe lîngă pista de zbor de la Baza de Aviație din Mărculești, plutonierul Gheorghe Cazacu s-a antrenat cu toată seriozitatea în „vînătoarea de vînt”.

Pînă una-alta, subofițerul îmi explică că aparatul cu care măsoară valorile vitezei vîntului se numește „Kestrel” și că mai are capacitatea să măsoare temperatura și umiditatea aerului.

Iar cînd anemometrul indică 4 m/s, Cazacu se ridică în picioare și cu voce puternică, așa ca să ajungă la urechea comandantului, anunță că vîntul este prielnic pentru salturi. Din acest moment, aerodromul din Mărculești începe o nouă viață.

Fără să aștepte de două ori comanda, cea de-a treia grupă de parașutiști, din care face parte și maiorul Veaceslav Balan urcă în aeronava tip AN2. Pe fața lui nu se citeau emoții, mai degrabă gânduri ordonate. Era la al 62-lea și al 63-lea salt din viața lui. „Unii se străduie să rețină numărul, iar eu vreau să rețin momentul”, se confesează domnul maior. Aproximativ 20 de minute am urmărit de la sol zborul lin și sigur al aeronavei pilotate de iscusiții Dumitru Manea și Victor Ciobanu. Iar alte 2 minute am admirat „jocul” parașutiștilor militari.

Cu cea mai mare atenție însă îi urmărea comandantul lor, locotenent-colonelul Tudor Martea. Cu o experiență bogată în spate, inclusiv în ale salturilor cu parașuta, comandantul îmi zice că, pentru o aterizare „blindă”, trebuie să respecti câteva reguli în aer care țin de părăsirea bordului aeronavei, planarea în zbor, deschiderea parașutei, toate executate corect. Salturile se efectuau din sistemele de parașutare MC 5 și MC 6, de la altitudini diferite – 400m, 1200m și 2000m, în funcție de calificarea pe care urmau să o obțină, în urma absolvirii celor două cursuri care încadrează activitatea.

„Este vorba despre Cursul de calificare a parașutărilor cu cord și Cursul de calificare a parașutărilor cu cădere liberă, cu durată de o lună. În cadrul acestora, în total, sînt instruiți 52 de militari”, specifică maiorul Ion Ojog, șef stat major, locțiitor comandant BDS. Primul curs se desfășoară în premieră în Armata Națională, iar cel de-al doilea a fost lansat în 2012. Tot pentru prima dată, de școala parașutiștilor militari sînt instruiți cîțiva piloți, în al căror program de pregătire de specialitate este obligatorie executarea a cel puțin două parașutări pe an.

Sergent inferior Serghei Levinte este unul dintre militarii care în curînd va obține calificarea la parașutările cu cord. Cu o zi înaintea întîlnirii noastre, dînsul a executat primul salt din cariera sa militară, cu parașuta MC 6 de la 400 m înălțime de la sol. Cum a fost? Pe măsura așteptărilor sale.

”

Salturile se efectuau din sistemele de parașutare MC 5 și MC 6, de la altitudini diferite – 400m, 1200m și 2000m, în funcție de calificarea pe care urmau să o obțină, în urma absolvirii celor două cursuri care încadrează activitatea.

În căutare de zîmbete și de emoții, am înțeles: cuvintele transmit prea puțin din adrenalina pe care o iau parașutiștii de la salturi. Reîntors la sol, după planarea de 1200 m, maiorul Balan ne spune că nici un salt nu seamănă unul

cu altul și că, dacă vrei să știi cît de mic este, de sus, nordul Moldovei, trebuie să urci la înălțimile „sufletului de parașutist”.

Căpitan Inga RADVAN

Standarde occidentale la poligonul Bulboaca

Încurînd Armata Națională va avea un poligon modern, ajustat la standardele internaționale! Procesul de modernizare a Bazei Militare de Instruire a Armatei Naționale de la Bulboaca, inițiat în cadrul programului GPOI (Global Peace Operation Initiative), este în plină derulare. Deja se apropie de sfîrșit prima fază a proiectului de reconstrucție și, în scurt timp, va lua start cea de a doua etapă de renovare. Nu mai tîrziu de luna septembrie, noul poligon va fi testat de circa 200 de militari, participanți la un exercițiu militar multinațional.

Odată cu începutul procesului de modernizare a unităților militare și, în special, după aderarea Armatei Naționale la Conceptul Capabilităților Operaționale, a apărut și necesitatea stringentă de a avea un centru modern pentru instruirea trupelor. Condițiile de altădată ale poligonului de la Bulboaca nu permiteau desfășurarea aplicațiilor în deplină măsură, fapt ce prezenta un mare impediment pentru instruirea calitativă a militarilor. Pentru a soluționa această problemă, la începutul anului 2011 au fost inițiate discuțiile privind aderarea Republicii Moldova la programul GPOI.

Programul GPOI este o inițiativă a Statelor Unite, finanțată de guvernul

american prin programe de asistență externă, pentru susținerea capacităților de asigurare a securității regionale și internaționale. Asistența este destinată consolidării capacității țărilor partenere de a efectua, în mod eficient, operațiuni regionale de menținere a păcii sub egida ONU, prin crearea condițiilor de instruire și pregătire a efectivului de pacificatori, care, ulterior, va facilita creșterea numărului de trupe militare și de poliție, capabile să formeze unități disponibile pentru dislocare în regiunile necesare.

La sfîrșitul anului 2011, în contextul dezvoltării capabilităților de participare a Republicii Moldova la operațiunile de menținere a păcii, în adresa Departa-

mentului de Stat al SUA au fost remise propunerile în vederea dezvoltării capabilităților de instruire a pacificatorilor moldoveni. Deja în 2012 țara noastră a fost acceptată ca partener, primind un grant de 1,6 milioane de dolari, destinat pentru dezvoltarea infrastructurii de antrenament a Armatei Naționale.

În scurt timp, după acceptarea Republicii Moldova ca partener, în țara noastră a efectuat o vizită de lucru Michael Larmas Smith, directorul programului GPOI, însoțit de un grup de experți. Ei au venit pentru a se familiariza cu sistemul Armatei Naționale de instruire și pregătire a capabilităților operaționale de menținere a păcii. În timpul vizitei,

Prima fază a proiectului, finanțat de partenerii americani, a cuprins reconstrucția cîmpului multifuncțional de trageri, constituit din 56 de instalații pentru ridicarea țintelor, unite la calculatoare cu un soft special, care va permite monitorizarea și analizarea abilităților manifestate de țintași.

oaspeții au ținut să menționeze că de inițiativa GPOI beneficiază 67 de state, însă doar o treime dintre ele participă cu forțe la misiuni de pacificare, de aceea, „actualmente, asistență se acordă primordial țărilor cu intenții reale de dezvoltare a forțelor de pacificare, cu o ulterioară participare în misiuni internaționale”.

În acest sens, Republica Moldova nu a dezamăgit partenerii săi. În mai puțin de un an după vizita menționată, primul contingent de pacificatori moldoveni a fost detașat în misiunea KFOR din Kosovo.

Prima fază a proiectului, finanțat de partenerii americani, a cuprins reconstrucția cîmpului multifuncțional de trageri, constituit din 56 de instalații pentru ridicarea țintelor, unite la calculatoare cu un soft special, care va permite monitorizarea și analizarea abilităților manifestate de țintași. La fel, s-a efectuat reconstrucția și amenajarea tirului pentru trageri din armamentul ușor de infanterie, construirea drumurilor, renovarea turnului de observare etc. Majoritatea lucrărilor la această etapă au fost realizate de către o companie turcească.

Faza a doua prevede îmbunătățirea condițiilor de trai ale militarilor. Pînă în aprilie 2016, este planificată construirea anexelor la cazărmi, în care vor fi amenajate veceuri, lavoare, dușuri și spălătorii. Totodată, va fi construit punctul medical și sistemul de canalizare. În afară de aceasta, la două cazărmi va fi construită cîte o anexă, în care va fi dislocat efectivul de femei militare. De menționat, că, pentru lucrările susmenționate, prin programul GPOI, au fost alocate alte 770.000 de dolari. Licitația pentru îndeplinirea proiectului la faza a doua a fost cîștigată de o companie afganeză.

În faza a treia a fost planificată construirea locurilor de instruire și a unei săli de briefing de dimensiuni mari. Totodată, colonelul Octavian Varzari, șef J 7 Direcția instruire întrunită și doctrine, a menționat că deja se duc tratative pentru implementarea altor proiecte, care ar permite construirea și amenajarea taberei pentru efectivul bazei de instruire, cantinei, depozitelor... Aceeași sursă a specificat: conform proiectului pentru alte faze, care vor dura pînă în 2018, este prevăzută renovarea locurilor de instruire (sectorul tactic, sectorul pregătirii de geniu etc.), construirea unui „shoot house” (clădire care permite antrenarea militarilor cu executarea tragerilor de luptă), dotarea claselor de studii cu diverse simulatoare. „Dacă reușim să îndeplinim toate obiectivele propuse, poligonul de la Bulboaca va fi adus la standardele occidentale și va fi similar cu poligoanele partenerilor noștri de peste hotare, spre exemplu, cu cel de la Hohenfels, Germania” (acolo unde militarii moldoveni participă de mai mult timp la aplicații multinaționale), a declarat colonelul Octavian Varzari.

Deși lucrările de modernizare încă nu au fost finisate, în septembrie Baza Militară de Instruire Bulboaca, după o perioadă îndelungată de repaus, își va deschide din nou porțile. La poligonul aflat în reconstrucție se vor întruni militarii din mai multe țări, pentru a participa la exercițiul multinațional „Scutul de Foc”. Artileriștii vor fi primii care vor testa și aprecia modernizările făcute la poligonul din Bulboaca.

În viitor, Baza Militară de Instruire a Armatei Naționale Bulboaca, cu siguranță, va găzdui o mulțime de exerciții și aplicații militare. Acest fapt va contribui pozitiv la instruirea și pregătirea de calitate nu doar a pacificatorilor, care, oficial, sînt beneficiarii proiectului GPOI, ci și a întregului efectiv al Armatei Naționale, care va avea posibilitatea de a se antrena, în condiții ajustate la cele mai înalte standarde internaționale.

Locotenent Dmitrii VOSIMERIC

Secretul milităriei de succes

Au luat zece pe linie la evaluarea anuală la pregătirea de luptă. Vorbesc despre doi ofițeri din Brigada „Ștefan cel Mare”, pentru care armata este mai mult decît un loc de muncă.

Ambii sînt locotenenți majori, absolvenți ai Institutului Militar „Alexandru cel Bun” și ambii se simt foarte bine în uniforma militară.

A fost unul dintre cei mai buni în sport și la studii în școală, pentru că nu voia să pice testul de admitere în Institutul Militar al Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”. Este vorba despre locotenentul major Cornel Croitoru, unul dintre cei mai bine pregătiți tineri ofițeri ai Armatei Naționale.

Tot timpul găsesc plăcere în ceea ce fac

Din anii de studenție a tratat la modul serios școala militară. A citit în întregime „Manualul de luptă al plutonului” și a „furat” informații de la instructorii mai în vîrstă. Acceptă ideea că trebuie să apuci orice posibilitate ca să studiezi noi aspecte ale profesiei militare, totodată, trebuie să fii sever cu subordonații, dar echidistant, să colaborezi cu colegii și să cunoști oamenii cu care lucrezi”, afirmă interviuatul, cercetîndu-mă pe sub sprînceană.

Are Cornel Croitoru un simț al umorului care i se citește direct pe față, dar acesta nu-l împiedică să fie exigent cu subalternii, întrucît îndeplinirea misiunilor pe care le are plutonul sînt primordiale pentru el. Originar din Zăicana, raionul Criuleni, Cornel nu își afișează rezultatul acumulat anual la evaluarea la care sînt supuși toți militarii, dar colegii știu că este unul dintre puținii care au luat zece pe linie la pregătirea de luptă. Cînd îl întreb despre rezultat, dînsul îmi zice că nu e vorba de o chestie de orgoliu de genul „cine este primul la pregătirea de luptă”, ci mai degrabă despre o testare a propriilor forțe, pentru că „infanteristul este cel care se află mereu în mișcare pe cîmpul de luptă și el trebuie să ia decizia corectă ca să salveze viața plutonului său”. Dar asta nu înseamnă neapărat că trebuie să stai doar cu cartea în mîini, ci și să te uiți la ce se petrece în jur, să înveți de la alții, așa cum a „furat” el de la colonelul Șaramet, pentru care are un respect aparte.

Dintre toate armele studiate, afirmă că îi place mitraliera PKMS, care „are putere mare de foc”.

Punctual ca tata, protagonistul nostru se conduce în viață de principiu „fii cu un pas înainte”. Valorile sale

nu l-au trădat niciodată. Are tînărul ofițer și o dorință: „Vreau să mă însor în uniformă militară și să am cel puțin trei copii”, dar încă nu și-a găsit sortita. Pe finalul discuției noastre îmi zice că milităria este una dintre cele mai frumoase meserii și că tot timpul găsește plăcere în ceea ce face.

Nu schițează nici o slăbiciune, e perfect format fizic și ager la minte, atunci când vine vorba de rezolvarea unor dificultăți de serviciu. Locotenentul major Serghei Digore este cel de-al doilea ofițer care a luat zece pe linie la evaluarea anuală a ofițerilor din Brigada „Ștefan cel Mare”.

În unitate mă simt ca acasă

Bine pregătit de școala militară, locotenentul major Serghei Digore aplică pe segmentul operații și instruire al Batalionului de Artilerie din Brigada „Ștefan cel Mare” un sistem foarte bine organizat. Ridică cartonașul galben ori de câte ori ostașul în termen uită ce înseamnă disciplină. „Armata presupune responsabilitate, executarea ordinului întocmai și disciplină”, afirmă, cu voce autoritară, tânărul ofițer care a îndeplinit serviciul militar în termen la grăniceri. Cu fiecare promoție de militari în termen, au fost cinci la număr până la această dată, are o înțelegere – el este superiorul, iar ei subalternii. Respectiv, cuvântul lui e lege pentru cei din urmă.

Acest principiu de lucru funcționează, dovadă fiind zece rapoarte de angajare în cadrul subunității din care face parte protagonistul nostru, dintr-o promoție care număra circa 70 de ostași. Militarii ră-

mași pe contract din rîndul ostașilor în termen sînt respectați și de mare ajutor ofițerilor și subofițerilor Batalionului de Artilerie, „pentru că le cunoaștem abilitățile și limitele”.

În 2012, absolventul Institutului Militar „Alexandru cel Bun”, specializat în arma artilerie, al doilea după reușita la studii, alege prima funcție, cea de comandant baterie, în Brigada „Ștefan cel Mare”. Au urmat o serie de testări la care a fost supus ofițerul nou-venit în unitate de către cei mai „vechi” în sistem. „Realitatea din teren nu întotdeauna coincide cu ceea ce ai învățat pe băncile școlii. Am avut multe hopuri, iar rezolvarea am găsit-o datorită suportului oferit de colegii mai mari. M-am consultat cu superiorii, am citit mult și abia în jumătate de an m-am simțit ca „intrat” în sistem”, se confesează ofițerul.

A rămas impresionat de cîțiva militari în termen pe care i-a avut în subordine. Unul dintre ei a fost sergentul inferior Victor

Otgon, pe care a încercat să-l convingă să rămînă în armată. „Era o prezență impunătoare, înalt și cu voce de comandant. Dacă îi ziceam să plece cu plutonul în sectorul de gospodărie, eram sigur că acolo va fi regulă”. Doar că tânărul și-a ales o meserie civilă, mai bine plătită. „Păcat că asemenea băieți nu aleg armata, pentru că armata are nevoie de ei”, zice, cu regret, locotenentul major.

Dacă tot am adus vorba de meserie, l-am întrebat pe protagonistul nostru de ce a ales să facă carieră militară. „Unii copii se visau medici, învățători, educatori, iar eu mă vedeam militar. În unitate mă simt ca acasă”, recunoaște, cu o sinceritate de nedescris, tânărul vădit îndrăgostit de meseria sa.

Anul trecut, ofițerul a fost decorat cu Crucea „Pentru Merit” a Armatei Naționale, clasa III, pe lângă alte distincții oferite anterior de armată.

Căpitan Inga RADVAN

”

Cu simțul patriotismului în inimă, pe 27 august 1989, la Marea Adunare Națională, Marcel Ursu a ieșit în fața mulțimii alături de personalități notorii precum Grigore Vieru, Eugen Doga, Ion Hadârcă, Leonida Lari, frații Ghimpu și mulți, mulți alți oameni de cultură, luptând pentru restabilirea numelui istoric al poporului nostru, pentru libertate și suveranitate, pentru identitatea națională și pentru limba română.

Un militar cu sacrificiul națiunii

Anul 1943, an al războiului, dăruia omenirii unul dintre viitorii promotori ai idealurilor naționale basarabene.

În iarna aceluia an, în satul Terebna, localitate de moldoveni, județul Bălți, teritoriu ce aparținea Regatului

României, se naște locotenent-colonelul (r) Marcel Ursu. Trecut

prin ani grei, înlănțuiți de foamete și deportări, dumnealui nu are cum să-și amintească de o copilărie cu de toate.

Dar uite că pe când avea cinci ani, în timp ce se juca în curtea casei, aude un vuiet puternic ce venea dinspre dealul satului. A strigat la bunica să-i dea furca ca să doboare „cărăbușul” la pământ, pentru că asta credea că este. „Ce-i cu tine, băiatule?”, îl liniștea bătrîna,

ei revenindu-i misiunea de a explica nepotului că acolo sus, mai aproape de cer, zbura un avion de mici dimensiuni, pilotat de un om. „Wooow! Omul zboară. Și eu am să zbor într-o zi!!!”, emoții intense dezvoltau imaginația copilului ce avea să devină realitate la vârsta maturității.

Studiile – podul spre vis

Absolveste școala din localitatea de baștină, tot cu gândul să se facă pilot. Deoarece era mic de stat și scund la ai lui șapte anișori și două luni, după cum îi place protagonistului nostru să afirme astăzi, prietenii și colegii priveau cu scepticism la aspirațiile lui Marcel. Din motive de sănătate, nu reușește să treacă de comisia medicală. Dar nu renunță. Ca să nu piardă timpul în zadar, aplică la Facultatea de Istorie și Filologie. Între timp, activează în construcții ca să câștige vechime în muncă, practică mai toate genurile de sport, învață spaniola, fiind entuziasmat de revoluția din Cuba.

Nu trece multă vreme și ajunge să-și vadă visul cu ochii. În anii de studenție se înscrie la Clubul sportiv de aviație de la Vadul lui Vodă. Primele salturi cu parașuta le-a efectuat la lacul de la Valea Morilor. În luna mai, imediat după ce susține examenele anului trei de la facultate, pleacă la Școala militară de aviație de pe malul Mării Azov din orașul Eisk, ținutul Krasnodar, Rusia. A abandonat studiile civile, ca să se întoarcă în 1970 să le absolvească. „În 1967 am fost admis la una din școlile de ași ai văzduhului, una dintre cele mai prestigioase instituții la acel moment”, destăinuie cu mândrie pilotul de vânătoare.

A făcut parte din prima promoție de aviatori care au pilotat avioane reactive de tip L-29 Delfin de producție cehă. După ce zboară doi ani pe L-29, trece pe MIG-15 și MIG-17. În ultimul an de studii pilotează avioane supersonice SU-7 pe aerodromul din Taganrog, avioane supersonice de interceptare, vânătoare, bombardament și atac la sol, și unul dintre primele avioane cu aripă în săgeată, propulsate de un turboreactor, produse în Uniunea Sovietică în anii 1950.

Caucaz, debutul în serviciu

Odată cu încheierea studiilor este repartizat să îndeplinească serviciul militar în republicile transcaucaziene. Ajunge în Armenia, Azerbaidjan și Georgia. În 1968, în Georgia îl întâlnește pe actualul colonel (r) Alexandru Gorgan, cu care păstrează relațiile de prietenie până în prezent. După ce își încheie misiunea în fostele republici sovietice, continuă cariera militară în Germania, nu departe de Berlin. Este numit la funcția de comandant de escadrilă pe avioane supersonice de un singur loc SU-17 M. Revine la Tiraspol, mai aproape de Patrie, ca în anii '80 să fie dislocat în districtul militar Odesa.

La Chișinău se înregistrau tot mai multe mișcări naționale. Perestroika lui Gorbaciov crea condiții pentru exprimarea deschisă a

sentimentelor naționale, oferind posibilitatea republicilor sovietice de a face reforme.

O patrie și un singur sentiment

Pentru că din izvorul neamului moldovenesc a băut apă, pentru că aici a crescut, Marcel Ursu a ajuns la concluziile că trebuie să aibă grijă de țărișoara noastră. Cititul și studiile în istorie l-au ajutat să distingă unde-i adevărul și unde-i dreptatea. Nu s-a ridicat împotriva rușilor, prima lui soție, trecută în neființă, fiind de naționalitate rusă. „Sărmanul poporul rus e la fel de asuprit, înjosit și călcat în picioare. Toată problema pornește la nivelul concepțiilor politice. Un om are dreptul să se uite de sus în jos la altul, numai atunci când îl ajută să se ridice”, menționează ofițerul cu credință în Cel de Sus, citindu-l pe Gabriel Garcia Marquez.

Pe 11 decembrie 1988, conștiința națională îl aduce pe locotenent-colonelul(r) Ursu, primul ofițer îmbrăcat în uniformă militară, în fața a mii de oameni la una dintre sălile de spectacole ale cinaclului „Alexei Mateevici”, un forum al ideilor libere și naționale, în frunte cu Anatol Șalaru, actualul ministru al Apărării. Dorințele și cauza pentru care lupta le-a exprimat prin versurile: „Frați moldoveni, ieșiți din vâgăuni,/ Din zi în zi ne crească unitatea,/ Să-ndeplinim porunca din străbuni,/ Să neapărăm ființa și dreptatea!...”. Oameni din toată republica se adunau pe Aleea Clasicilor și pentru că cinaclul lua amploare printre susținători, acesta a început să fie organizat în Parcul „Valea Morilor”, mai întâi la estrada „Lumina”, apoi la Teatrul de Vară. Grație acestor întâlniri de grup, unde tinerii veneau nu numai să cînte și să spună poezii, dar și să abordeze subiecte privind revenirea la grafia latină, deportările, probleme stringente des-

pre care nu se discuta în perioada sovietică, copiii de astăzi vorbesc limba română, învață istoria neamului nostru în școli și sînt ghidați de principii democratice.

Marea Adunare Națională

Cu simțul patriotismului în inimă, pe 27 august 1989, la Marea Adunare Națională, Marcel Ursu a ieșit în fața mulțimii alături de personalități notorii precum Grigore Vieru, Eugen Doga, Ion Hadârcă, Leonida Lari, frații Ghimpu și mulți, mulți alți oameni de cultură, luptînd pentru restabilirea numelui istoric al poporului nostru, pentru libertate și suveranitate, pentru identitatea națională și pentru limba română.

Crearea Armatei Naționale pe teritoriul țării a fost unul dintre reperele enunțate de Marcel Roșca în timpul discursului de la tribuna centrală. Citez: „Cred, crearea Forțelor Armate în republici ar crea mari dificultăți conducerii centrale în luarea deciziilor necontrolate de popor, ca în cazul războiului din Afghanistan sau Duminica sîngeroasă de la Tbilisi... Organizarea Forțelor Armate pentru autoapărare ar înlătura acest pericol și ar micșora esențial povara grea de pe spinarea poporului”.

Zvonurile că se implica activ în viața socială a poporului moldovenesc se răspîndeau cu viteza luminii. Îi rămîneau ani numărați pînă la încheierea serviciului militar, dar a fost impus, fiind persecutat de KGB-ul rusesc, să părăsească unitatea militară și țara în general. Camarazii de arme i-au zis că se aruncase prea devreme sub tanc. Dar pilotul cu vocație de la Dumnezeu a făcut-o de dragul urmașilor, nu de dragul lui.

Și acum visează că zboară și ar mai zbură, dacă i-ar permite starea de sănătate.

**Locotenent major
Natalia ANDRONACHI**

Discursul lui Marcel Ursu de la Marea Adunare Națională

„Frați moldoveni!

Născut în raionul Edineț, dar devenit de un deceniu locuitor al regiunii Odesa, pot afirma cu toată răspunderea că moldo-românii din această regiune așteaptă cu nerăbdare rezolvarea problemelor naționale ale Moldovei și privesc în viitor cu speranța că adevărul istoric, în cele din urmă, va triumfa. De aceea, ne-am adunat noi astăzi la Marele Sfat Național pentru a decide sfânta problemă a libertății și suveranității. Jocul cu soarta popoarelor, în care am fost antrenați de supraputerile istoriei, ne-a dovedit cu prisosință că fără suveranitate orice popor poate fi adus la marginea prăpastiei. Și astăzi, când sîntem în cel de-al doilea secol de la dezbinarea Moldovei, când restructurarea ne-a permis să ridicăm ochii spre cer, spre lumină, lupta noastră pentru libere și suveranitate națională continuă să întâmpine opunere crîncenă. De ce? Desigur, cauza principală este insuficiența cadrelor naționale, dar

alt motiv esențial e opunerea pe toate direcțiile a păturilor conservatoare, care sînt forța motrică a stalinismului și brejnevismului în republică. În avangarda lor pășește uniunea „Edinstvo”, iar săgeata uniunii e îndreptată în inima restructurării noastre. Deoarece confrății noștri pretind a fi internaționaliști, să-i întrebăm cum ne ajută ei astăzi să ne redobîndim libertatea, suveranitatea și astfel să ne salvăm de la pieire, prin distrugerea limbii noastre, prin distrugerea culturii noastre, prin actele de sabotaj ce ne aruncă și mai mult în urmă. Deoarece confrății noștri pretind a fi și patrioți, să-i întrebăm ce sentimente au ei față de Patria lor, în special marea Republică Rusă și Ucraina, și cum au ei de gînd să ridice nivelul de trai al popoarelor lor. Da! Noi toți sîntem prea legați de Rusia. E imposibil de tăiat legăturile economice, politice și culturale. Ele vor exista întotdeauna. Aceasta înseamnă că în viitorul apropiat nivelul nostru de dezvoltare, nivelul tuturor republicilor va fi determinat

de cel al Rusiei. Deci, să-i întrebăm pe confrății noștri cum au de gînd ei să ridice economia și cultura Patriei lor, cum vor renova uzinele cu tehnică învechită, ce vor face ei cu cele opt sute de mii de sate părăsite.

Cred că în afară de ei înșiși acest lucru nu-l va face nimeni și cu cît mai tîrziu vor înțelege acest lucru, cu atît mai mult va rămîne Rusia în urma civilizației, iar împreună cu Rusia vom rămîne și noi, celelalte republici. Deci, una dintre sarcinile noastre este de a trezi conștiința populației de naționalitate, alta decît moldovenească, de pe teritoriul Moldovei, Bucovinei și al regiunii Odesa. În munca grea de redobîndire a dreptății istorice de mare ajutor ne-ar fi organele de partid ce dispun de un puternic aparat ideologic, procuratura, securitatea și altele. De aceea mă adresez lucrătorilor, în special celor de origine moldovenească, chemîndu-i de a se pătrunde de responsabilitatea momentului prin care trecem și de a activa în spiritul dreptății și libertății poporului nostru.

Memoria poporului are pagini multicolore și cei ce se înregistrează pe paginile negre vor fi blestemați în viitor, precum îi afurisim noi astăzi pe cei care ne-au distrus idealurile și civilizația, începând cu țarul și terminând cu neagra elită bodiulistă.

O altă chestiune la care aș vrea să mă refer este problema unităților armatei. Timpul limitat nu-mi permite să mă opresc pe larg la acest subiect important. Aș vrea doar să spun că cine a urmărit la televiziune ședința Sovietului Suprem al Uniunii își poate aminti cum un deputat militar îi ruga pe cei prezenți să ia toate măsurile pentru a interzice folosirea armatei contra poporului propriu. Cred că formarea forțelor armate în republici ar crea mari dificultăți conducerii centrale în luarea deciziilor necontrolate de popor, ca în cazul războiului din Afghanistan sau al Duminicii sîngeroase de la Tbilisi. Atunci noi nu ne-am întrebat ce cauză apăra copiii noștri în pusturile Afghanistanului și de ce ei își îndreaptă armele contra mamelor din alte republici surori. Problema Forțelor Armate mai are și un alt aspect. Pînă la restructurare, lumea a tre-

murat de oroare în fața Forțelor Armate ale Uniunii Sovietice, care sînt cele mai mari în lume. Și astăzi mai auzim cuvintele Moscovei „Să fim uniți ca să fim puternici”. Aș dori să întreb, în fața cui, cine ne amenință azi direct, în interesul cui să fim chiar atît de puternici, ce apăra o armată atît de colosală? Fărădelegile și mizeria poporului?! Mi-au plăcut cuvintele „Noi, care ocupăm a șasea parte din pămînt, sîntem un popor flămînd, dezbrăcat, dar bine înarmat”, spuse de Carotici într-un interviu.

Aceasta reprezintă un mare pericol nu numai pentru noi, dar și pentru lumea întreagă. Deci, organizarea Forțelor Armate pentru autoapărare ar înlătura acest pericol și ar micșora esențial povara grea de pe spinarea poporului.

În numele locuitorilor moldo-români din sudul Basarabiei, vă felicit cu această mare sărbătoare, vă doresc multă sănătate, fericire, spor în muncă și reușită în nobila noastră luptă pentru limbă, alfabet și suveranitate”.

Sacul de muncurt

Ca orice om, eu liber m-am născut,
Dar mintea de copil nu-nțelegea
Că-n sac ideologic de muncurt
Elita cea de sus mă îmbrăca.

La ochi lăsîndu-mi două găuri mici
Și în urechi turnîndu-mi minciunism,
Conducători cu creieri de pitici
De mină mă duceau spre comunism.

Mi-au șters memoria stăruitor
Și pofta de-adevăr mi-au pus-o-n cui,
Să nu mai știu din care sînt popor
Și să devin... Ivan al nimănui.

O, geamătul poporului meu sfînt
Pe nimenia nîcîcînd ce n-a-nșelat,
Răzbunător tu m-ai lovit în gînd
Și sacul de muncurt l-ai spintecat.

Născut din nou, în cerc de inamici,
Păcatul vreau să-mi fie ispășit.
Mi-e creierul ciuntit de venetici
Și viața-mi este chin neprihănit.

Sînt ciunt, și dar cu ce să mă mîndresc?
Cu semenii ce-au devenit păgîni?
Că limba mea maternă mi-o cerșesc?
Că smuls e scrisul ei din rădăcini?

Moldovă mamă, iartă-i pe vampiri
Ce vițele latine mi le-au stors.
Pe acest pămînt ei sînt doar musafiri,
Iar eu pe veci la tine m-am întors.

Frați moldoveni, ieșiți din văgăuni

Frați moldoveni, ieșiți din văgăuni,
Din zi în zi ne crească unitatea,
Să-ndeplinim porunca din străbuni,
Să ne-apărăm ființa și dreptatea!

Destule și de toate ne-au promis,
De vorbe goale în urechi ne sună.
Minciunile pe care tot le-au zis
Să le mai creadă cei de la tribună?!

Căci cei mai mulți se trag din Gingis Han
Și au un singur gînd – să-și umple burta,
Copiii lor nu luptă în Afghan,
Pe noi ne scot numai cu hurta.

Frați moldoveni, țărani îndurători,
Cît mai răbdați puterea birocrată
Din pîinea ce o creșteți în sudori
Și pentru voi să rupă o bucată?

Frați moldoveni, voi muncitori vestiți,
Sînteți onoarea și mîndria noastră.
De ce tăceți, de ce vă tot feriți
De limba ce v-a dat-o mama voastră?

Frați moldoveni, voi intelectuali,
Cît mai răbdați voi cele născocite,
Istории scrise de savanți astrali
Și litere de Stalin dăruite?

Dacă poporul ne rămîne mut
Și-i lasă pe dușmanii săi în pace,
Cu steagul dictaturii din trecut
Călăul socialismului se-ntoarce.

Noi toți purtăm pe cap cu spini cununi,
Rușinea azi ne frige ca acidul,
Frați moldoveni, ieșiți din văgăuni,
Sau nu simțiți – ne-nclăștă genocidul?!

Tulpina ne-au tăiat, dar cresc lăstari
Sub al dreptății răsărit de soare.
Frați moldoveni, să fim cu toți mai tari,
Să ridicăm a națiunii floare!

24 de ani ai Armatei Naționale marcați în PMAN

Armata Națională și-a adunat prietenii la un show de neuitat în Piața Marii Adunări Naționale, dedicat zilei de 3 septembrie – Ziua Armatei Naționale. Cei care au venit în principala arenă a țării, au admirat evoluția Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova și a Orchestrei de muzică populară „Doina Armatei”, precum și interpreții Nelly Ciobanu, Cristina Scarlat, Natalia Proca, Valentina Cojocaru, Ricky Ardezanu, Constantin Moscovici și multe alte nume notorii ale scenei moldovenești.

Tehnica militară a fost pe potrivă tuturor curioșilor care au făcut poze la nesfârșit.

Atmosfera de sărbătoare a fost completată de un terci ostășesc servit tuturor invitaților. Cu certitudine, nu a lipsit voia bună și urările de „Mulți ani” pentru Armata Națională.

Cînd rachetiștii înfrentă irealizabilul

Tehnica militară moștenită de la sovietici, uzată și cu termenul de exploatare demult depășit, ar fi, practic, imposibil de pornit din loc. Dar iată că militarii Regimentului de Rachete Antiaeriene „Dimitrie Cantemir” din Durlăști vin să ne convingă de contrariul. Pe măsură ce avansează în tehnica reparată, băieții din unitate au demonstrat că se poate înfrunta irealizabilul. În căutare de soluții, fiecare zi îi poziționează față în față cu o altă provocare. În rezultat, militarii responsabili de restabilirea tehnicii de luptă dezvoltă noi combinații și idei menite să sporească dotarea tehnică a Armatei Naționale.

Colonelul Ion Braniște, comandantul Regimentului Rachete Antiaeriene, menționează că procesul de restabilire a tehnicii militare a demarat în 2014, la începutul lunii aprilie, atunci când unitatea a fost completată cu alte câteva unități de tehnică militară ce necesitau reparație capitală. „Ne-am focusat atenția pe restabilirea tehnicii de artilerie, care a fost testată în cîmp, capacitatea acesteia de luptă fiind considerată satisfăcătoare. Iar în luna septembrie urmează să evaluăm încă o dată puterea tehnicii de specialitate, în cadrul aplicațiilor care se vor desfășura în poligonul de la Bulboacă”, precizează sursa.

Prima mașină din unitate, supusă modernizării, a fost o autospecială de intervenție destinată securității antiincendiare. Aceasta a fost reconstruită pe baza combinației șasiului unui ZIL 130 AFK, folosit pe timpuri pentru transportarea piinii în subunități, și a unei cisterne dezasamblate de la o autospecială de tip URAL 4320, menită să transporte carburanți și lubrifianți, scoase ulterior din folosință. „Antiincendiara” este pregătită să intervină în orice moment la stingerea incendiilor sau să acopere alte necesități de apă ale unității.

„Pe parcursul procesului de restaurare a tehnicii militare am contractat și continuăm să achiziționăm piese de schimb de la agenții economici cu care colaborăm de mai mulți ani. Ni se întâmplă deseori să ducem lipsă de piese. Dumnealor ne furnizează componente ale mecanismelor care nu se pot găsi la noi”, susține maior Valeriu Dascăl, șef Serviciu auto al RRA. Tot dumnealui afirmă că, în ordinea priorităților, se străduie din răsputeri să repare tot ce se poate repara. „Reconstituim tehnica de cercetare aeriană, de transmisiuni și logistică. De realizarea reparației mijloacelor auto și stabilirea necesarului de piese de schimb se ocupă specialiști cu experiență în spate. În parcul auto, în interiorul unei blindate, deasupra unui motor sau a unui panou de comandă, o să zăriți neapărat militari care muncesc din greu, fie pe contract sau în termen”, comunică maiorul.

Din spusele ofițerului Dascăl, mai multe unități de tehnică militară urmau să fie casate, însă, datorită muncii efective și la ordinul comandantului Armatei Naționale, acestea au fost supuse procesului de restaurare. După luni de reparație de amploare medie sau mare,

militarii regimentului se pot mândri cu reușite și cu tehnică militară ce nu poate fi găsită în alte unități ale Armatei Naționale. O parte din tehnica militară restaurată, începînd cu anul 2014, a fost redirecționată în gestiunea Batalionului 4 din orașul Căușeni, cealaltă a rămas pe teritoriul unității din orașul Durlăști.

Dacă afară, sub cerul liber, atenția mi-a fost captată în totalitate de fiare și tehnică pe bucăți, atunci în remizele Regimentului de Rachete Antiaeriene am descoperit mașini asamblate de la A la Z. „Tehnica deja restabilită și testată este păstrată în remizele unității militare, ca să o protejăm de condițiile climaterice nefavorabile. Vopseaua de pe ea se arde, dacă o expunem razelor solare, la umezeală metalul se distruge și, respectiv, sporește gradul de uzare. De ce să irosim muncă, timp și bani pentru o mașină restaurată anul trecut, cînd putem să investim resurse la reparația altei unități de tehnică?!” zice șeful Serviciului auto al Regimentului de Rachete Antiaeriene.

Lîngă „Antiincendiara”, la intrarea în parcul auto, m-a întâmpinat un TAB 71 M, o blindată care a prins viață datorită montării unui motor diesel de model YAMZ-236, ce a substituit două

motoare de bază. De altfel, este singura blindată de acest tip în Armata Națională. Echipa de mecanici care a muncit la reparația TAB-ului povestește că marea problemă a acestei mașini de luptă a fost nesincronizarea motoarelor.

Mai nou, meseriașii auto din Regimentul de Rachete Antiaeriene au început lucrul la modelarea unei unități de tehnică unică în Republica Moldova și a patra din regiune, după alte trei prototipuri din Federația Rusă. La crearea acesteia, mecanicii din unitate au combinat motorul diesel de Mercedes cu capacitatea cilindrică de 2.9 cm cubi, un motor considerat, în urma calculelor, a fi cel mai econom și, în același timp, suficient de puternic, cu elemente de Chevrolet și caroseria unui ZIL 131. Din spusele militarilor, invenția, așa-zisă „ZIL PICAP”, este preconizată pentru supravegherea

a unei unități de tehnică. Victor, originar din Chișinău, s-a alăturat echipei de mecanici în toamna anului trecut. După ce a făcut școală în domeniu, tânărul se poate lăuda cu cunoștințe universale în tot ce înseamnă mașină. Mi s-a confesat că a obținut experiență la civile, după ce a muncit într-un atelier de reparații auto, dar apogeul profesional l-a atins totuși în armată. Aici a descoperit părțile componente ale unei blindate, dar și cum operează între ele. Soldat Alexei e convins că nu a fost zădarnică venirea sa în armată. Pe durata îndeplinirii serviciului militar, a avut oportunitatea să lucreze alături de

coloanelor, dar totodată va servi ca mașină de tracțiune pentru autovehiculele de mic tonaj și autoturisme.

Pasiunea pentru mecanică i-a devenit meserie plutonierului adjutant Marin Țărnă, comandant de pluton întreținere și păstrare a rachetelor. Motoarele și lădița cu instrumente au devenit pentru el un stil de viață. În ziua când am mers în vizită la ei, subofițerul Țărnă trudea la instalarea motorului la o mașină de tip GAZ 66. Avea să mai pună la punct ultimele detalii și să o transmită mai departe la vopsire. Dar tot el urma să instaleze în caroseria mașinii piesa de bază – instalația ZU 23-2 (mitralieră antiaeriană).

La o distanță de câțiva pași, soldat Victor Alexei, conducător auto lăcătuș, sub îndrumarea superiorilor, contribuia activ la refacerea stării de operativitate

o echipă de profesioniști la restabilirea celor mai importante unități de tehnică, nu tocmai în condiții prielnice. Chiar și așa, tânărul pasionat de mașini nu este gata să renunțe la meseria care l-a ales.

Personalul antrenat la restabilirea tehnicii militare continuă să ducă la bun sfârșit lucrul început, cum știe mai bine, cu devotament și respect față de armată și țară, lucru încurajabil de conducerea unității militare.

Potrivit comandantului Regimentului de Rachete Antiaeriene, obiectivele pentru viitorul apropiat rămân aceleași: să fie restabilite cât mai multe unități de tehnică din dotarea unității, pentru ca aceasta să-și spună cuvântul decisiv în poligoanele armatei...

**Locotenent major
Natalia ANDRONACHI**

”

Misiunea ONU din Republica Centrafricană, deschisă în data de 15 septembrie 2014, reprezintă o mare provocare nu numai pentru angajații ONU, dar și pentru populația locală care, odată cu prezența noastră aici, a mărit prețurile la produsele alimentare de trei-patru ori.

Un pacificator moldovean pe străzile „întunericului”

Căpitanul Iulia Madan mi-a zis că este onorată pentru posibilitatea pe care i-a oferit-o profesia de militar de a participa într-o misiune pacificatoare, chemarea sa de suflet fiind ajutorarea oamenilor. Atunci când a fost anunțată că i s-a acceptat candidatura pentru participarea într-o misiune ONU, singura ei îngrijorare era legată de responsabilitățile părintești și cum va primi vestea fiica sa Melissa, de doar cinci anișori. Dar copila a încurajat-o și continuă să o facă chiar și acum, de la distanță, fapt care i-a dat protagonistei noastre și mai multă putere să meargă pe drumul pe care și l-a ales în viață – milităria, alături de tatăl și fratele mai mare, care activează în același domeniu.

Se află într-o misiune ONU deschisă de nici un an, în Republica Centrafricană. Când a solicitat să fie repartizată în una dintre provinciile acestui stat, cererea i-a fost respinsă, din cauza situației tensionate care avansa în regiune și a lipsei totale a infrastructurii. În cele din urmă, a primit repartizare în MOC (Military Operational Center), în capitala țării Bangui, în funcția de asistent coordonator, responsabil de statistica incidentelor, persoanelor decedate (răniți), precum și de evidența armamentului confiscat. „Misiunea ONU din Republica Centrafricană, deschisă în data de 15 septembrie 2014, reprezintă o mare provocare nu numai pentru angajații ONU, dar și pentru populația locală care, odată cu prezența noastră aici, a mărit prețurile la produsele alimentare de trei-patru ori. Cît despre situația în regiune, aceasta, deocamdată, rămîne tensionată”, afirmă ofițerul moldovean care luptă nu numai cu imprevizibilul regiunii, dar și cu insectele purtătoare de malarie sau bot fly.

Străzile „întunericului”

Ceea ce a înțeles clar căpitanul Madan, încă din prima săptămînă de misiune, este că zilele nu se aseamănă una cu alta în acest stat din centrul Africii. Provocările se lovesc cap în cap, la cît de dese sînt. Pentru că odată ce se lasă seara, teroarea pune stăpînire pe străzile înfundate în beznă. Într-o seară întunecoasă, echipa de militari ONU a pierdut un coleg, care făcea parte din contingentul statului Camerun, în timpul unei patrulare militare. Iar alții opt au primit diverse răni. „Pe străzile acestui stat nu te poți plimba liber, să faci cumpărături fără supraveghere și să stai la taifas cu localnicii. Străinii sînt principala pradă a africanilor. Foarte des personalul ONU este atacat și jefuit, la fel cum și

cel al organizațiilor nonguvernamentale și umanitare. Jafurile sînt organizate seara, în intersecții înguste și întunecate. Victimele, amenințate cu arme, sînt deposedate de bani, bijuterii, bunuri, acte, iar prada cea mai prețioasă o reprezintă automobilele”, povestește ofițerul care a activat cîțiva ani în funcția de inspector superior în Comenduirea militară a Armatei Naționale. Nu toată lumea a înțeles în ce fel ONU poate să le facă viața mai bună. De aceea și atitudinea față de prezența militarilor străini este împărțită. „În una dintre patrulele ordinare, un copil de vîrsta fetei mele m-a privit în ochi și mi-a arătat cu degetul gestul tăierii capului”. Însă acesta nu este nici pe departe întregul „caracter” al Africii. Aici, în secolul XXI, tilharii și așa-numitele vrăjitoare sînt executați în plină stradă. Iar părinții își vînd copiii pentru săvîrșirea unor ritualuri religioase.

Șirul paradoxurilor continuă cu iluminarea străzilor numai pe timp de zi. „Doar o parte dintre cartierele orașului sînt conectate la sursa de energie electrică industrială, însă numai pe timp de zi. După ora 18:00, orașul începe o altă viață, cea criminală. Sărăcia și dorința de a supraviețui își dictează propriile reguli”, așa arată acest stat văzut prin ochii ofițerului nostru.

Război între creștini și musulmani

Istoria conflictului din Republica Centrafricană evidențiază două personaje tribale majore - Seleka (musulmani) și Anti-Balaka (creștini) - care nu pot să împartă puterea guvernării. Potrivit protagonistei noastre, grupările armate Ex-Seleka, dețin controlul asupra 2/3 din teritoriul republicii, fiind bine echipate militar și cu o structură de comandă puternică, deși sînt minoritari ca număr. În același timp, de cealaltă parte a barica-

dei, se află armata Anti-Balaka, creștini care sînt slab organizați și care jefuiesc, răpesc și ucid. Conflictul, care durează în timp, nu găsește soluționare pașnică. Numărul decedaților crește constant în urma ciocnirilor ce au loc într-o serie de localități. Potrivit datelor oficiale, între 20-35 de oameni lunar sînt victime ale agresiunilor militare. Iar armamentul ilegal e folosit cu prima ocazie de către ambele părți. „Contrabanda cu armament „înflorește” în centrul Africii, iar numărul de arme confiscate ne sugerează că grupările armate locale au suport din afara țării”.

Răpiri în plină stradă

Dacă au căzut în vizorul grupărilor armate, membri ai guvernului, lideri religioși și membri ai administrației publice locale sînt răpiți în plină stradă. „Din acest motiv, contactul cu populația, cît și deplasarea pe străzile orașului ale ofițerilor ONU sînt limitate doar la executarea misiunilor de serviciu”.

Concomitent, situația în această țară este agravată de migrarea triburilor nomade Fulani-Mbororo cu cirezile lor în căutarea pășunatului. Aceste triburi trec prin Ciad - Sudan - Republica Central Africană - Camerun, atacînd populația locală și distrugînd sate întregi sau terenuri agricole.

Pentru Iulia Madan, care a început cariera militară de la gradul de soldat, în anul 2001, provocările întîlnite în timpul desfășurării misiunii ONU din Republica Centrafricană sînt doar un hop peste care trebuie să pășești cu grijă. Fără frică, pentru că frica blochează gîndirea rațională. Învăță multe acolo, „învățăminte de viață”. Nu îi sînt subapreciate puterile doar pentru că este femeie, întrucît ONU promovează politica de egalitate de gender. La noua sa funcție, ofițerul moldovean însușește procesul de monitorizare (după sectorul de responsabilitate) a activității și dezvoltării operaționale a misiunii. Susține că este mîndră că a ajuns să facă parte din marea familie a pacificatorilor ONU și îi mulțumește Domnului că și-a realizat visul - să ofere ajutor oamenilor.

Căpitan Inga RADVAN

„ Istoria conflictului din Republica Centrafricană evidențiază două personaje tribale majore - Seleka (musulmani) și Anti-Balaka (creștini) - care nu pot să împartă puterea guvernării.

”

Practicile și mijloacele didactice exploatare de către profesori presupun exerciții de vocabular asociate cu simularea unor situații reale de comunicare, prezentări contrastive și tehnici ale jocului de roluri.

Două decenii de performanțe lingvistice

1070 de angajați ai Armatei Naționale cunosc și vorbesc cel puțin o limbă de circulație internațională? Acest succes se datorează inclusiv efortului depus de colectivul Centrului lingvistic al Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”.

Activitatea centrului este concentrată pe instruirea limbilor străine, testarea și stabilirea nivelului lingvistic standardizat al militarilor și angajaților civili ai Armatei Naționale în conformitate cu criteriile STANAG 6001, ediția a 4-a. Aici găsim profesori și instructori cu grade universitare și o bogată experiență pedagogică, școliți în țară și mai cu seamă peste hotare, în țări ca SUA și Germania. În procesul de instruire lingvistică, aceștia aplică o gamă variată de metode, astfel încât la finalul cursurilor să se înregistreze un nivel de performanță cât mai sporit. Practicile și mijloacele didactice exploatare de către profesori presupun exerciții de vocabular asociate cu simularea unor situații reale de comunicare, prezentări contrastive și tehnici ale jocului de roluri. Dinamica de grup, prin folosirea metodei brainstorming sau prezentarea orală a ideilor principale dintr-un text, precum și antrenarea în dezbatere pe marginea textelor, și utilizarea intensivă a mijloacelor audio/video din clasele de studiu, sînt alte procedee valorificate de centru, în scopul instruirii lingvistice a personalului armatei.

Din 1995 încoace...

Bazele predării limbilor străine în Armata Națională au fost puse acum 20 de ani, mai exact în 1995, perioada unui curs fiind de 16 săptămâni. Anual erau pregătite 20 de persoane, scorul necesar pentru ridicarea diplomei fiind de 55 de puncte. Începând cu 2002, perioada de studii se prelungește de la 16 la 20 de săptămâni, pragul minim de promovare la testarea ALCPT fiind de 55-60 de puncte. Numărul persoanelor instruite a crescut la 60 pe an, datorită celor trei laboratoare fonice generația 2 și 4, destinate instruirii lingvistice.

Și cum militarii și specialiștii civili ai Armatei Naționale erau tot mai chemați să participe la studii, cursuri de cercetare sau în misiuni de menținere a păcii în afara țării, împrejurările dictau o serie de exigențe ce trebuiau îndeplinite, una dintre ele fiind cunoașterea limbilor străine. Prin urmare, crearea unui Centru lingvistic era inevitabilă. Astfel, la 20 martie 2007 a fost creat Centrul lingvis-

tic în incinta Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, având drept scop implementarea concepției cu privire la instruirea lingvistică în Armata Națională și racordarea acesteia la imperatiile timpului.

Întreaga activitate a centrului este concepută ca răspuns la cerințele impuse de amplificarea procesului de comunicare lingvistică la nivel mondial. Odată cu ideea de a se conforma fenomenelor asociate cu globalizarea și multiculturalismul, centrul și-a propus ca obiectiv major extinderea și aprofundarea cunoașterii limbilor străine prin forme intensive de predare/învățare, care să suplimenteze și să consolideze însușirea acestora.

În raport cu cei care au o pregătire lingvistică în spate, centrul are grijă să le asigure continuitatea procesului de instruire prin perfecționarea abilităților, în funcție de nivelul atins anterior de student. Deci, nivelul de plecare este stabilit în mod obiectiv prin aplicarea testelor, care verifică fondul de cunoștințe

lexicale, gramaticale și conversaționale. Sînt administrate tipuri de testări ca BQ și ALCPT pentru constatarea nivelului de cunoaștere a limbii străine.

Instruirea lingvistică are loc în conformitate cu programul de studiu ALC (American Language Course), oferit de Statele Unite ale Americii prin intermediul programului IMET. Totodată, datorită asistenței din partea Consiliului Britanic, se utilizează programul de studiu specializat pe segmentul militar CAMPAIGN1, CAMPAIGN2 și CAMPAIGN3.

Metodele, precum și tehnologiile informaționale folosite în cadrul centrului, se află în continuă perfecționare. Astfel, în conformitate cu Programul IMET, precum și cu planurile de parteneriat, dar și cu suportul Ambasadei SUA în RM, Academia Militară a Forțelor Armate a beneficiat de un laborator fonic modern „SONY VIRTUOSO SOLOIST” de generația a 4-a. Laboratorul digital face posibilă comunicarea profesorului cu studenții în baza platformei de învățare multimodală. Profesorii pot lansa fișiere și programe pentru studenți, pot controla tastatura și mouse-ul, cit și monitorul. De asemenea, profesorul poate oferi/demonstra exemplul unui student altori colegi, pentru a fi urmat. Toate funcțiile acestui laborator sînt accesibile pe ecran, în așa fel încît atenția profesorului să fie focalizată asupra predării, în timp ce Sony Virtuoso Soloist livrează conținutul, asigurînd interactivitatea și controlul lecției. Specialiștii centrului, dar și cei ce au avut șansa să beneficieze de instruire lingvistică, confirmă faptul că laboratorul menționat reprezintă apogeul tehnologiei digitale pentru studierea unei limbi străine.

În vederea actualizării activității didactice, cu suportul Ambasadei SUA și a Biroului de Cooperare Militară, în premieră, a fost deschis programul GUEST SPEAKER. Programul se desfășoară săptămînal și are drept scop dezvoltarea și menținerea competențelor lingvistice ale militarilor ce studiază limba engleză. De regulă, o persoană care vorbește fluent engleza vine să prezinte diverse aspecte din cultura americană, societate, istorie, economie, tradiții democratice, sărbători etc.

”

Dacă deschidem parantezele, asta ar însemna că cei din armată, care vor trece un curs special de limbă engleză în conformitate cu standardele NATO, nu numai vor vorbi, dar și vor scrie altfel decât studenții civili”, comunică ofițerul Ianovici-Pascal.

Datorită programelor de colaborare externă, efectivul Centrului lingvistic participă la conferințe, seminare și training-uri în țară și peste hotare.

De curind, locotenent-colonel Ludmila Ianovici-Pascal, șef Centrul lingvistic, a revenit de la primul curs de elaborare a programelor de studii a limbii engleze, o activitate organizată de Biroul pentru coordonare lingvistică internațională la Centrul European pentru Studii de Securitate George C. Marshall din Germania. Acest organism consultativ al NATO are misiunea de a promova și dezvolta interoperabilitatea între țările membre NATO și cele din cadrul Parteneriatului pentru Pace, prin asigurarea standardizării în domeniul testării și învățării limbilor străine. La atelier au participat instructori de limbă engleză din opt țări: Armenia, Bosnia-Herțegovina, Franța, Georgia, Moldova, Țările de Jos, Tunisia și Ucraina.

Există multe cursuri de formare a instructorilor de limbi străine, dar aceasta a fost primul seminar de dezvoltare în scopuri militare, care acoperă mai mult terminologia domeniului militar internațional. „Am împărtășit și am învățat o serie de tehnici și abordări, și toate acestea se adaugă la obiectivul nostru comun de predare a limbii engleze. Accentul s-a pus pe competențele de producere. Dacă deschidem parantezele, asta ar însemna că cei din armată, care vor trece un curs special de limbă engleză în conformitate cu standardele NATO, nu numai vor vorbi, dar și vor scrie altfel decât studenții civili”, comunică ofițerul Ianovici-Pascal.

Odată cu participarea la acest curs, șeful Centrului Lingvistic intenționează, începând cu anul 2016, să dezvolte și să elaboreze o programă curriculară „English refresher for speaking and writing”, menită să îmbunătățească exprimarea orală și scrisă a militarilor și

civililor care urmează să fie detașați în misiuni de menținere a păcii și nu doar. Potrivit locotenent-colonelului Ludmila Ianovici-Pascal, cursul va fi de scurtă durată și va avea rolul de a îmbogăți cunoștințele lingvistice dobândite anterior. Tot ea sugerează efectivului Armatei Naționale să acorde timp și dăruire pentru dezvoltarea personală.

Să începem cu studierea unei limbi

străine, un atu pentru viitor și de ce nu, pentru o carieră de succes. Aplică pentru studierea unei limbi străine: engleză, germană sau franceză, doar sub îndrumarea celor mai buni instructori de la Centrul lingvistic din incinta Academiei Militare „Alexandru cel Bun”!

**Locotenent major
Natalia ANDRONACHI**

